18/12/2020

ΔΕΡΒΙΤΣΑΝΗ…. 30 χρόνια πριν

/ Γνώμες

Πέρασαν ήδη 30 χρόνια από τα Χριστούγεννα του 1990, από την πρώτη δημόσια Θ. Λειτουργία στη Β. ΄Ηπειρο και σε ολόκληρη την Αλβανία μετά από 23 χρόνια (1967-1990) σκληρού και ανελέητου διωγμού της χριστιανικής πίστης και λατρείας από το αθεϊστικό κομμουνιστικό καθεστώς του Ενβέρ Χότζα (1945-1990). Όλα αυτά τα χρόνια το αθεϊστικό καθεστώς προσπάθησε με κάθε τρόπο να εξαφανίσει την Εκκλησία του Χριστού και να ξεριζώσει την πίστη από τις καρδιές των ανθρώπων. Προπαγάνδα, καταδόσεις, απειλές, εξορίες, φυλακίσεις, καταναγκαστικά έργα, μαρτύρια, εκτελέσεις περίμεναν όποιον τολμούσε να κάνει το Σταυρό του ή να ομολογήσει ότι πιστεύει στο Χριστό! Παρ’ όλα αυτά όμως, η πίστη ζούσε βαθιά στις ψυχές των ανθρώπων και εκδηλωνόταν με ποικίλους τρόπους ενώ κάποιοι αποσχηματισμένοι ιερείς σε σπίτια ή σε απομονωμένα εκκλησάκια, ωσάν σε κατακόμβες, κρυφά βάφτιζαν και τελούσαν τη Θ. Λειτουργία.
Έφτασε όμως η στιγμή κατά την οποία Κύριος ο Θεός άκουσε την «φωνήν μεγάλην» των ψυχών «τῶν ἐσφαγμένων διὰ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ διὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Ἀρνίου» (Ἀποκ. 6, 9-10) και τα αθεϊστικά-κομμουνιστικά καθεστώτα που επί 70 χρόνια βασάνιζαν και ταλαιπωρούσαν τους λαούς άρχισαν σαν χάρτινος πύργος να πέφτουν. Το αλβανικό καθεστώς, το πλέον απάνθρωπο, σκληρό και

αντίχριστο απέμεινε τελευταίο και μέχρι να πέσει οριστικά απαγόρευε τη Χριστιανική πίστη και λατρεία.

Όμως ο Ελληνισμός της Β. Ηπείρου άρχιζε να ξεθαρρεύει και πριν ακόμα το καθεστώς ξεψυχήσει εκδήλωσε και δημόσια την πίστη του στον Κύριο Ιησού Χριστό. Ορόσημο αυτής της αναγεννήσεως ήταν τα Χριστούγεννα του 1990, οπότε έγινε το μεγάλο θαύμα: Μετά από 23 χρόνια ολοκληρωτικού διωγμού της πίστης και της Εκκλησίας για πρώτη φορά τελέστηκε δημόσια Θ. Λειτουργία, τα Χριστούγεννα 1990 στη Δερβιτσάνη Δροπόλεως στη Β. Ήπειρο!

Θα τολμούσα να πω ότι ο Θεός επιφύλαξε την ιδιαίτερη τιμή στη Συντονιστική Φοιτητική Ένωση Βορειοηπειρωτικού Αγώνα (ΣΦΕΒΑ) να συμπράξει με το δικό της καθοριστικό τρόπο σε μία ιδιαίτερα σημαδιακή στιγμή του Ελληνισμού και της Ορθοδοξίας.

Ας προσπαθήσουμε, για πρώτη φορά μετά από 30 χρόνια, να δημοσιεύσουμε αναλυτικά τα γεγονότα μαζί με φωτογραφικό υλικό και βιντεοσκόπηση-ντοκουμέντο, αποδίδοντας δόξα και τιμή τω μόνω κραταιώ Θεώ, Κυρίω ημών Ιησού Χριστώ, ο οποίος ως αδύναμο Βρέφος γεννήθηκε «διά τήν τοῦ κόσμου ζωήν καί σωτηρίαν».

Στις 12 Δεκεμβρίου 1990 τα νιάτα της Δερβιτσάνης πήραν στα χέρια τους τον 72χρονο αποσχηματισθέντα π. Μιχαήλ Ντάκο (+9.3.1998), παλαιό εφημέριο της Δερβιτσάνης και τον οδήγησαν στον Ι. Ν. Αγ. Σπυρίδωνος πάνω από το χωριό για να τελέσει την πρώτη δημόσια ιερή Ακολουθία. Δυστυχώς ελλείψει ιερών σκευών και αμφίων δεν κατέστη δυνατόν να τελεσθεί Θ. Λειτουργία.
Μετά από αυτό ο π. Μιχαήλ Ντάκος αναθάρρησε και έστειλε μέσω ενός φυγά επιστολή στον αείμνηστο Μητροπολίτη Δρυινουπόλεως, Πωγωνιανής και Κονίτσης, Υπέρτιμο και Έξαρχο πάσης Β. Ηπείρου Σεβαστιανό με την οποία του ζητούσε άμφια και ιερά σκεύη για να λειτουργήσει κανονικά τα Χριστούγεννα! Ο αείμνηστος Σεβαστιανός ενημέρωσε «τα παιδιά του», τη ΣΦΕΒΑ, και εμείς με πολύ ενθουσιασμό είπαμε ότι θα αναλάβουμε ως ΣΦΕΒΑ τη διεκπεραίωση του αιτήματος! Μας εμπιστεύτηκε και μας έδωσε την ευχή του… Απευθυνθήκαμε αμέσως στο ΥΠΕΞ (σε ανώτατο υπηρεσιακό επίπεδο) και ζητήσαμε να μεταφερθούν με διπλωματικό σάκο τα ιερά σκεύη και τα άμφια στα Τίρανα και από εκεί εμείς είχαμε ανθρώπους να τα κατεβάσουν στη Δερβιτσάνη. Δυστυχώς, ήταν κατηγορηματική η άρνηση του ΥΠΕΞ. Οπότε δεν έμενε άλλος τρόπος παρά μόνο να τα μεταφέρουμε εμείς στη Β. Ήπειρο.

Όπως ήδη αναφέραμε, την εποχή εκείνη το Αλβανικό κομμουνιστικό καθεστώς έπνεε τα λοίσθια. Αυτό όμως το έκανε ιδιαίτερα αυστηρό και συχνά πολύ σκληρό

και απάνθρωπο. Και μόνο η δολοφονία στα σύνορα των τεσσάρων παιδιών από το Αλίκο και τη Γέρμα των Αγ. Σαράντα και η περιφορά των λειψάνων τους στα Ελληνοχώρια προς εκφοβισμό του λαού είναι ενδεικτική της κατάστασης στην εκπνοή του καθεστώτος… Ήταν, λοιπόν, προφανές, ότι παρά το γεγονός ότι οι Αλβανοί ήταν πολύ ευγενικοί με τους τουρίστες θέλοντας να δείχνουν καλή εικόνα προς τους ξένους, εν τούτοις η αποστολή δεν ήταν εύκολη και χωρίς κινδύνους… Συνεπώς, την αποστολή έπρεπε να αναλάβει μέλος του ΔΣ της ΣΦΕΒΑ που να είχε και εμπειρία επισκέψεων στην Αλβανία. Υπήρχαν όμως δύο δυσκολίες: Η πρώτη που έπρεπε να αντιμετωπισθεί ήταν ότι η Αλβανική Πρεσβεία στην Αθήνα γνώριζε τα ονόματα των μελών του ΔΣ της ΣΦΕΒΑ και προφανώς δεν θα έδινε άδεια εισόδου (visa). Το πρόβλημα αντιμετωπίστηκε εύκολα αλλά με αυξημένο… ρίσκο: Την εποχή εκείνη τα διαβατήρια δεν είχαν βιομετρικά στοιχεία και έτσι εύκολα μπορούσε κάποιος να συνδυάσει τη φωτογραφία του με τα προσωπικά στοιχεία κάποιου άλλου μη “σεσημασμένου” στους Αλβανούς. Η μέθοδος αυτή είχε με επιτυχία δοκιμαστεί και άλλες φορές για την είσοδο στην Αλβανία… Βέβαια αν παρουσιαζόταν πρόβλημα με τους Αλβανούς, αλίμονό μας και από τους Έλληνες, διότι το διαβατήριο δεν θα ήταν και πολύ … νόμιμο.

Το δυσκολότερο ζήτημα ήταν πώς θα μεταφερθούν τα άμφια και τα ιερά σκεύη και να περάσουν από το συνοριακό έλεγχο που ήταν πολύ σχολαστικός. Εξετάστηκαν όλες οι δυνατότητες. Τη λύση έδωσε η πρεσβυτέρα Ελένη Γκοτσοπούλου: να ραφτούν τα άμφια μέσα στη φόδρα του μπουφάν! Και έτσι πράγματι έγινε. Λόγω του χειμώνα δικαιολογούντο τα πολύ χονδρά ρούχα… Η πρεσβυτέρα, λοιπόν, έραψε (βλ. συνημμένες φωτογραφίες) και φορέθηκαν το φελόνιο και τα ποτηροκαλύμματα στην πλάτη, η ζώνη, τα επιμάνικα, η λαβίδα, η λόγχη στα χέρια και στη μέση, το αντιμήνσιο στο πουκάμισο και το στιχάριο διπλώθηκε κατάλληλα ώστε να φαίνεται σαν ύφασμα. Στις τουαλέτες του ελληνικού φυλακίου Κακαβιάς το μικρού μεγέθους χρυσόδετο Ευαγγέλιο στερεώθηκε στη μέση-πίσω και το Άγ. Δισκάριο και το Άγ. Ποτήριο αποσυναρμολο-γημένα πάνω στο σώμα. Γνωρίζαμε από προηγούμενες επισκέψεις στη Β. Ήπειρο ότι οι Αλβανοί συνοριοφύλακες ενώ κάνουν λεπτομερή, εξονυχιστικό έλεγχο στις αποσκευές δεν κάνουν όμως καθόλου σωματικό έλεγχο στους τουρίστες.

Το μεσημέρι, λοιπόν, της 24 Δεκεμβρίου 1990 το τουριστικό πούλμαν της ALBTURIST πέρασε τα ελληνοαλβανικά σύνορα, δηλαδή τα ύψους 2,5 m ηλεκτροφόρα συρματοπλέγματα, που κρατούσαν το λαό δέσμιο στον αλβανικό κομμουνιστικό-αθεϊστικό “παράδεισο” (βλ. συνημμένες φωτογραφίες και video) και σταμάτησε για έλεγχο στο αλβανικό τελωνείο, όπου έπρεπε να βγουν όλες οι αποσκευές και να ελεγχθούν μία-μία. Ο φέρων τα άμφια και τα ιερά σκεύη αποσύρθηκε ως τάχα ασθενής σε μία γωνία στον πάνω όροφο του αλβανικού

τελωνείου, όπου λειτουργούσε ένα υποτυπώδες κυλικείο, και τον έλεγχο των αποσκευών ανέλαβε ο έτερος της αποστολής, ο πατρινός Σφεβίτης Παναγιώτης Ν. Χαλκιόπουλος. Μετά από 45 λεπτά ολοκληρώθηκε ο έλεγχος, χωρίς να γίνει τίποτα αντιληπτό και υπήρχε πλέον η βεβαιότητα ότι η αποστολή θα στεφόταν από επιτυχία. Μετά την επίσκεψη στους Αγ. Σαράντα, η εκδρομή προέβλεπε στάση στο Αργυρόκαστρο. Εκεί, στο ξενοδοχείο «Τσαγιούπι», στο κέντρο της πόλης, συναντηθήκαμε με τον Τηλέμαχο Ντάκο, γιό του π. Μιχαήλ για να του παραδώσουμε τα άμφια και τα ιερά σκεύη και να ολοκληρωθεί με επιτυχία η αποστολή μας!

Την αρχική μας χαρά για την επιτυχή έκβαση του τολμήματος διαδέχθηκε η απόλυτη απογοήτευση για τη διαφαινόμενη πλήρη αποτυχία του σχεδίου μας. Ήταν προφανές ότι παρενέβη η αγάπη του Θεού για να μας ταπεινώσει, δηλαδή να μας κρατήσει προσγειωμένους και να μην πάρουν αέρα τα νεανικά μας μυαλά, και μας οδήγησε σε απόλυτο αδιέξοδο! Ενώ, νομίζαμε, πως τα είχαμε όλα σχεδιάσει στην εντέλεια, δεν είχαμε σκεφτεί το πλέον απλό: αν δίναμε τα πράγματα στον γιο του παπα-Μιχάλη, μόλις θα απομακρυνόταν από μας θα του τα έπαιρνε η Sigurimi (η Ασφάλεια του αλβανικού καθεστώτος), που περίμενε απ’ έξω και ο άνθρωπος θα είχε σοβαρές περιπέτειες!

Εκεί που πλέον ταπεινωθήκαμε και ευρισκόμενοι σε αδιέξοδο διαπιστώσαμε την ανεπάρκειά μας, έρχεται πάλι η ίδια η αγάπη του Θεού και μας προσφέρει έτοιμη τη λύση! Ο γιός του π. Μιχαήλ είχε ακούσει ότι, πιθανόν, την επομένη, μέρα Χριστουγέννων, θα κατέβαινε από τα Τίρανα στη Δερβιτσάνη ο Α΄ Γραμματέας της Ελληνικής Πρεσβείας κ. Νικόλαος Κανέλλος, στον οποίο θα μπορούσαμε να δώσουμε τα άμφια και τα ι. σκεύη και αυτός να τα μεταφέρει στη Δερβιτσάνη!. Οι πληροφορίες που είχαμε για τον προσφάτως διορισθέντα στα Τίρανα διπλωμάτη Νικ. Κανέλλο ήταν πολύ θετικές και τον έφεραν ως ένα ικανό αλλά και τολμηρό διπλωμάτη που δεν ήθελε να μένει περιορισμένος στην πρεσβεία, όπως θα ήθελαν οι Αλβανικές Αρχές, αλλά να κάνει αισθητή την προστασία της μειονότητας από την ελληνική διπλωματική αποστολή. Βέβαια η περίπτωσή μας ήταν όλως ιδιάζουσα, διότι υπήρχε και η άρνηση των κεντρικών Υπηρεσιών του ΥΠΕΞ… Δεν υπήρχε όμως πολύς χρόνος ούτε άλλη εναλλακτική επιλογή! Θα έπρεπε στην επόμενη στάση στο Φίερι να επικοινωνήσουμε οπωσδήποτε με την πρεσβεία. Στο τρίωρο ταξίδι Αργυρόκαστρο-Φίερι η προσευχή ήταν πραγματικά έμπονη και καρδιακή, αναγνωρίζοντας και ομολογώντας την αδυναμία και την αποτυχία μας και παρακαλώντας τη Χάρη του Θεού να παρέμβει… Έτσι, στην επόμενη στάση για καφέ στο Fier τηλεφωνήσαμε στην Ελληνική πρεσβεία στα Τίρανα λέγοντας ότι «είμαστε τουρίστες από την Ελλάδα, βρισκόμαστε στο Φίερι και όταν φτάσουμε στα Τίρανα θέλουμε οπωσδήποτε να συναντηθούμε με τον Γραμματέα της

Πρεσβείας για την αυριανή αποστολή του στη μειονότητα». Μας συνέστησαν μόλις φτάσουμε στα Τίρανα να τηλεφωνήσουμε για να έρθει αυτοκίνητο της πρεσβείας να μας παραλάβει. Πράγματι, φτάνοντας αργά το βράδυ στο TIRANA HOTEL (κεντρικό ξενοδοχείο Τιράνων, χτισμένο στο χώρο του Ι. Ν. Αγ. Γεωργίου που κατεδαφίστηκε από το καθεστώς), τηλεφωνήσαμε στην πρεσβεία και σε πέντε λεπτά διπλωματικό αυτοκίνητο έφτασε στο ξενοδοχείο για να μας μεταφέρει στην πρεσβεία.

Αξίζει να μνημονευθεί μία λεπτομέρεια για να γίνει αντιληπτό σε τι περιβάλλον ζούσαν και υπηρετούσαν οι διπλωμάτες μας: Στο αυτοκίνητο ήταν ο οδηγός, στη θέση του συνοδηγού ο Α΄ Γραμματέας κ. Νικόλαος Κανέλλος, και ο υπογράφων μόνος μου στο πίσω κάθισμα. Ήταν ανοικτό το ραδιόφωνο σε αρκετή ένταση που δυσκόλευε τη συνεννόηση. Παρακάλεσα να κλείσει το ραδιόφωνο, αλλά μου απάντησαν ότι είχαν πάρει το αυτοκίνητο από το συνεργείο και δεν είχαν προλάβει να το «καθαρίσουν» από τους «κοριούς» που συνήθως έβαζαν οι αλβανικές υπηρεσίες για να παρακολουθούν τις συζητήσεις των διπλωματών! Ο δυνατός ήχος του ραδιοφώνου δεν επέτρεπε στους... ωτακουστές να παρακολουθούν τις συνομιλίες εντός του διπλωματικού αυτοκινήτου...

Μέσα στην πρεσβεία, λοιπόν, μπροστά στα έκπληκτα μάτια των υπαλλήλων ξηλώθηκε το μπουφάν, αποκαλύφθηκαν τα άμφια και συναρμολογήθηκαν τα ιερά σκεύη, τα οποία με ασφάλεια θα μετέφερε πλέον στη Δερβιτσάνη, ο Α΄ Γραμματέας της Ελληνικής Πρεσβείας κ. Νικόλαος Κανέλλος, όπως και πράγματι έγινε.

Το πρεσβευτικό αυτοκίνητο έφυγε πολύ πριν από τα ξημερώματα από τα Τίρανα και έφτασε στον -μέχρι τότε χρησιμοποιούμενο ως αποθήκη ζωοτροφών- Ι. Ν. Κοιμήσεως Θεοτόκου Δερβιτσάνης λίγο πριν αρχίσει η Θ. Λειτουργία. Ο αείμνηστος παπά-Μιχάλης και όλο τα χωριό περίμεναν... Ο κ. Κανέλλος παρέδωσε τα περισσότερα εκ των αμφίων και τα ιερά σκεύη στον π. Μιχαήλ, ο οποίος συγκινημένος ενδύθηκε μετά από 23 χρόνια την ιερατική του στολή ενώπιον πλήθους λαού, μικρών παιδιών, νέων και γερόντων, που παρακολουθούσαν άφωνοι την πρωτόγνωρη για τους περισσότερους εμπειρία. Έτσι, παρουσία του εκπροσώπου της Ελληνικής Πολιτείας, του Α΄ Γραμματέα της Πρεσβείας κ. Νικολάου Κανέλλου, τελέστηκε η πρώτη δημόσια Χριστουγεννιάτικη Θ. Λειτουργία στη Β. Ήπειρο και σε όλη την Αλβανία μετά από 23 χρόνια σκληρού διωγμού! (βλ. συνημμένες φωτογραφίες). Επίσης, ο κ. Κανέλλος επισκέφθηκε και το άλλο ελληνοχώρι, τους Βουλιαράτες, παραδίδοντας στον υπέργηρο π. Γεώργιο Ζάρο τα υπόλοιπα άμφια για να τελεσθεί και εκεί Χριστουγεννιάτικη Ακολουθία.

Τα δύο μέλη της ΣΦΕΒΑ, εκείνο το πρωί των Χριστουγέννων “εκκλησιαστήκαμε” στον Ι. Ναό του Ευαγγελισμού στα Τίρανα, ο οποίος χρησιμοποιείτο, τότε, ως

γυμναστήριο (βλ. συνημμένες φωτογραφίες και video). Πρωί-πρωί, λοιπόν, ημέρα Χριστουγέννων 1990, ο Ναός-γυμναστήριο ήταν γεμάτος από παιδιά, τα οποία μόλις μας είδαν έτρεξαν κοντά μας. Τους είπαμε δυο λόγια για τη Γέννηση του Χριστού μας και ψάλαμε με ιδιαίτερη συναισθηματική φόρτιση το «Χριστός γεννάται δοξάσατε» και το «Η Γέννησίς σου Χριστέ ο Θεός» μπροστά στα έκπληκτα μάτια μικρών και μεγάλων που δεν άργησαν να εμφανιστούν στο Ναό…

Το μεσημέρι, στο Χριστουγεννιάτικο τραπέζι στην πρεσβευτική κατοικία, αντιλαμβάνεσθε ότι η συγκίνηση ήταν ιδιαίτερα έντονη, καθώς ο κ. Νικ. Κανέλλος εξιστορούσε τη συγκλονιστική του εμπειρία από την πρώτη, μετά από 23 χρόνια διωγμού, δημόσια Θ. Λειτουργία στη Δερβιτσάνη και στους Βουλιαράτες της Δροπόλεως…

Δεν μπορούσαμε παρά να δοξάσουμε το Θεό για τη μεγάλη του ευλογία και να τον ευχαριστήσουμε γιατί το έλεός του μας επέτρεψε να συμμετάσχουμε στο μεγάλο σύγχρονο θαύμα. Φτάσαμε στα Τίρανα παραμονή Χριστουγέννων με εσωτερική πίεση, θλίψη, αγωνία και άγχος και η ημέρα των Χριστουγέννων μάς χάρισε συγκίνηση, χαρά, αγαλλίαση και ευφροσύνη! Θα τολμούσαμε να πούμε ότι εφαρμόστηκε επακριβώς το του Ψαλμωδού: «οἱ σπείροντες ἐν δάκρυσιν ἐν ἀγαλλιάσει θεριοῦσι. πορευόμενοι δέ ἐπορεύοντο καί ἔκλαιον … ἐρχόμενοι δέ ἥξουσι ἐν ἀγαλλιάσει» (Ψαλμ. 125, 5-6)!

Για μας η Χριστουγεννιάτικη “εκδρομή” ολοκληρώθηκε, οφειλετικώς, στην Κόνιτσα, όπου μας περίμενε με αγωνία ο Σεβαστιανός για να ενημερωθεί για τις λεπτομέρειες της αποστολής. Ασφαλώς, ήδη από την πρεσβευτική κατοικία τον είχαμε ενημερώσει επιγραμματικά…

Σήμερα, μετά από 30 χρόνια αναπολώντας τα πρώτα ελεύθερα Χριστούγεννα του 1990 στην Αλβανία και αργότερα, το Πάσχα του 1991 στη Σωπική Πωγωνίου ή την θριαμβευτική υποδοχή από το λαό τού τότε Εξάρχου και νυν Αρχιεπισκόπου Αλβανίας Αναστασίου στο Αργυρόκαστρο (11.8.91), την επομένη της πτώσης του τεράστιου μαρμάρινου αγάλματος του Χότζα (10.8.91), δεν μπορούμε παρά να είμαστε ευγνώμονες διότι η Χάρις και το Έλεος του Θεού μάς αξίωσε να ζήσουμε τέτοιες στιγμές. Παράλληλα, θαυμάζουμε και καμαρώνουμε την εκ της στάχτης αναγεννηθείσα Εκκλησία της Αλβανίας η οποία δίνει τη «μαρτυρία Ιησού Χριστού» σε δύσκολες συνθήκες διακηρύσσοντας και επιβεβαιώνοντας με τη δική της σκληρή εμπειρία τα Κυριακά λόγια: «πύλαι ἅδου οὐ κατισχύσουσιν τῆς Ἐκκλησίας», στον δε πρωτεργάτη του θαύματος, τον Αρχιεπίσκοπό της κ. Αναστάσιο ευχόμαστε ο Θεός να τον χαρίζει τη Αγία αυτού Εκκλησία «ἐν εἰρήνη, σῶον, ἔντιμον, ὑγιᾶ, μακροημερεύοντα καί ὀρθοτομοῦντα τόν λόγον τῆς αὐτοῦ ἀληθείας»!

Αργότερα, μετά την πτώση του κομμουνιστικού καθεστώτος ακολούθησαν δεκάδες επισκέψεις-αποστολές στη Β. Ήπειρο και την Αλβανία. Ιδιαίτερα δε, στη μεταβατική περίοδο 1991-1992 τα ταξίδια έφτασαν να γίνονται ανά δεκαήμερο και με όποιο τρόπο μπορεί να φανταστεί κανείς! Μάλιστα, μετά την πτώση του αθεϊστικού καθεστώτος το αλβανικό κράτος πέρασε περίοδο μεγάλης αναρχίας και οι κίνδυνοι ήταν φοβεροί και απρόβλεπτοι. Είναι απορίας άξιο και δυσεξήγητο με την ανθρώπινη λογική το ότι παρά τις δύσκολες και επικίνδυνες εποχές και καταστάσεις ποτέ δεν αντιμετωπίσαμε σοβαρό πρόβλημα. Δεν ήταν λίγες οι φορές που μεταφέραμε απαγορευμένο υλικό . π.χ. το έντυπο υλικό που είχαμε μεταφέρει και μοιράσει στην Αλβανία ήταν σε μεγάλες ποσότητες… Πάντοτε είμαστε με την ψυχή στο στόμα μήπως οι Αλβανοί ανακαλύψουν το υλικό, αλλά ενώ μας έκαναν εξονυχιστικό έλεγχο ποτέ δεν αντιλήφθηκαν τίποτα… Για να είμαι ειλικρινής, τώρα, μετά από τόσα χρόνια που σκέφτομαι μερικά πράγματα απορώ πώς τα τολμούσαμε! Υπήρχε ένας απίθανος συνδυασμός, ασφαλώς προσεκτικού και καλού σχεδιασμού, αλλά ταυτόχρονα και παράτολμης τόλμης, που οδηγούσε πολλές φορές σε επικίνδυνες καταστάσεις αυξημένου ρίσκου. Η Χάρις του Θεού όμως συμπλήρωνε και κάλυπτε τις δικές μας ατέλειες και αδυναμίες, διότι ο αγώνας μας ήταν καθαρός, δεν είχε σκοπιμότητες.

Ποια ήταν η κινητήριος δύναμη που μας ωθούσε; Οπωσδήποτε, η βεβαιότητα για την ιερότητα και το δίκαιο του αγώνα. Αλλά πολύ περισσότερο από την ιδέα ήταν ένα πρόσωπο που την υλοποιούσε, την έκανε χειροπιαστή. Και αυτός ήταν ο Σεβαστιανός, ο «Μεγάλος», όπως τον αποκαλούσαμε στην αργκό μας.

Ο Σεβαστιανός δεν ήταν μόνο ο ιδρυτής και χρηματοδότης της ΣΦΕΒΑ, αλλά κάτι σημαντικότερο: ήταν η ΨΥΧΗ της, ο εμπνευστής, ο εμψυχωτής της. Ήταν αυτός που με την απλότητα και συνέπεια της ζωής, την καθαρότητα των προθέσεων, τον εμπνευσμένο του λόγο, την ψυχική του δύναμη, τη θυσιαστική του αγάπη, το αγωνιστικό και ασυμβίβαστό του φρόνημα, το ακέραιο ήθος του, την πίστη, το πάθος και την επιμονή στην Αλήθεια, με ολόκληρη τη ζωή και την προσωπικότητά του άνδρωσε τη ΣΦΕΒΑ, εμψυχώνοντας τα μέλη της.

Εκατοντάδες, δεν είναι υπερβολή να λέγαμε ότι ξεπέρασαν τα 1.000, τα μέλη και οι στενοί της συνεργάτες, φοιτητές και νέοι επιστήμονες στην Αθήνα, τη Θεσσαλονίκη, την Πάτρα, τα Γιάννενα και σε όλη την Ελλάδα που στρατεύτηκαν στον αγώνα του Σεβαστιανού υψώνοντας μαζί με την Ελληνική σημαία ως λάβαρο το ράσο του Σεβαστιανού. Αυτό το τριμμένο ράσο εννοούσε το σύνθημα «Όταν το ράσο γίνεται σημαία, τότε η νίκη είναι βεβαία».

Στο Σεβαστιανό, κυρίως, οφείλεται το ότι οι φοιτητές και οι νέοι της ΣΦΕΒΑ

προσέφεραν το νεανικό τους ενθουσιασμό και θυσίασαν χρόνο, διασκέδαση, διακοπές, μαθήματα για τον ιερό αγώνα του Ελληνισμού της Βορείου Ηπείρου. Έδιναν έναν αγώνα χέρι με χέρι, καρδιά με καρδιά και κάποτε αίμα με αίμα. Αψήφησαν πολλές φορές και κινδύνους για τη μετέπειτα σταδιοδρομία αλλά και την ίδια τους τη ζωή.

Ο Σεβαστιανός μας ενέπνεε, γιατί τον βλέπαμε ως τον Ηγέτη που δεν θα μας προδώσει ποτέ! Ο Μητροπολίτης Σεβαστιανός δεν ήταν πολιτικός, ούτε επαναστάτης, αλλά είχε τον παλμό των επαναστατών συνδεδεμένο με το εκκλησιαστικό φρόνημα και την πνευματικότητα των επισκόπων. Έβλεπε το θέμα της Β. Ηπείρου μέσα σε εκκλησιαστικά πλαίσια. Ό,τι έκανε το έκανε ως Ορθόδοξος Ιεράρχης, ως Έλληνας επίσκοπος, μέσα από την παράδοση της Εκκλησίας και του Γένους.

Η σχέση του Σεβαστιανού με τους νέους της ΣΦΕΒΑ ήταν αμφίδρομη. Χαιρόμαστε να βρισκόμαστε κοντά του, κολακευόμαστε που μας έλεγαν «παιδιά του Σεβαστιανού», αλλά και αυτός, είμαστε σίγουροι, ότι καυχιόταν για τα «παιδιά» του, πάντοτε μίλαγε με καμάρι για τα «παλικάρια της ΣΦΕΒΑ», τα οποία μνημόνευσε με πολύ συγκινητικές αναφορές στην περίφημη διαθήκη του (+12.12.1994).

Τότε… και σήμερα…

ΣΗΜΕΡΑ, 30 ΧΡΟΝΙΑ ΜΕΤΑ, μετά τα Χριστούγεννα 1990, αναλογίζομαι με συγκίνηση την πρώτη Θ. Λειτουργία στη Δερβιτσάνη της Β. Ηπείρου, αλλά ταυτόχρονα αναγκάζομαι εκ των πραγμάτων να προχωρήσω σε θλιβερές συγκρίσεις με το σήμερα στη χώρα μας:

ΤΟΤΕ, Χριστούγεννα 1990, στην κομμουνιστική Αλβανία άρχιζε να αχνοφέγγει και στη δημόσια ζωή ο Ήλιος της Δικαιοσύνης, μετά από 45 χρόνια αθεϊστικής κομμουνιστικής προπαγάνδας και διωγμών εναντίον της Εκκλησίας Του. Σήμερα, Χριστούγεννα 2020, στη (νέο)δημοκρατική Ελλάδα τα σύννεφα της αλαζονείας, της περιφρόνησης, της απαξίωσης και του συγκεκαλυμένου διωγμού θέλουν να Τον κρύψουν και βυθίζοντας λαό και χώρα στα σκοτάδια φόβου και σκιάς θανάτου.

ΤΟΤΕ, Χριστούγεννα 1990, στην κομμουνιστική Αλβανία έκλεισαν οι κατακόμβες και πλέον έπαψε να τελείται κρυφά από την εξουσία η Θ. Λειτουργία.
Σήμερα, Χριστούγεννα 2020, στη (νέο)δημοκρατική Ελλάδα ανοίγουμε καινούργιες κατακόμβες γιατί η άθεη εξουσία δεν επιτρέπει να εκκλησιάζεται και να κοινωνάει ο Λαός του Θεού!

ΤΟΤΕ, Χριστούγεννα 1990, στην κομμουνιστική Αλβανία η Θ. Λειτουργία δημόσια

τελέστηκε και με λαμπρότητα από το Λαό του Θεού με την εξουσία αμήχανη να παρακολουθεί.
Σήμερα, Χριστούγεννα 2020, στη (νέο)δημοκρατική Ελλάδα κρυφά λειτουργούμε και κοινωνάμε το Λαό του Θεού σε πείσμα της αντίχριστης εξουσίας!

ΤΟΤΕ, Χριστούγεννα 1990, στην κομμουνιστική Αλβανία η εξουσία σταμάτησε τους διωγμούς, τις φυλακίσεις, τις καταδόσεις, τους χλευασμούς κατά των πιστών.
Σήμερα, Χριστούγεννα 2020, στη (νέο)δημοκρατική Ελλάδα η εξουσία εκπαιδεύει, χρηματοδοτεί και αξιοποιεί κάθε είδους, ύφους και ήθους ρουφιάνους (με "κουκούλες" ή με στυλό, μικρόφωνα και κάμερες) και απειλεί με εξοντωτικά πρόστιμα και διώξεις τους πιστούς.

ΤΟΤΕ, Χριστούγεννα 1990, στην κομμουνιστική Αλβανία διασαλπίστηκε πανηγυρικά και επιβεβαιώθηκε και πάλι το αγγελικό μήνυμα: «τεθνήκασι γὰρ οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχὴν τοῦ παιδίου»!
Σήμερα, Χριστούγεννα 2020, στη (νέο)δημοκρατική Ελλάδα ο σύγχρονος μεταμοντέρνος Ηρώδης, «ζητεῖ τὸ παιδίον τοῦ ἀπολέσαι αὐτό», στα πρόσωπα των μελών του μυστικού Σώματός Του, τουτέστιν της Εκκλησίας !

ΤΟΤΕ, Χριστούγεννα 1990, στην κομμουνιστική Αλβανία μια για πάντα σταμάτησε το κρατικό παραμύθι ότι «η θρησκεία είναι το όπιο του λαού».
Σήμερα, Χριστούγεννα 2020, στη (νέο)δημοκρατική Ελλάδα όλο και πιο συχνά ακούμε ως πλεονάζοντα -μάλλον φλύαρο- εκκλησιαστικό λόγο παραμυθια (ο τονισμός κατά βούληση του αναγνώστου...) για να δικαιολογηθούν τα αδικαιολόγητα.

ΤΟΤΕ, Χριστούγεννα 1990, στην κομμουνιστική Αλβανία άνοιξαν οι πόρτες της Εκκλησίας για να μπορέσει ο λαός να αντλήσει ελπίδα και δύναμη, για να ζήσει πλέον ελεύθερος.
Σήμερα, Χριστούγεννα 2020, στη (νέο)δημοκρατική Ελλάδα έκλεισαν τις πόρτες των Εκκλησιών για το Λαό του Θεού για να του στερήσουν την ελπίδα, τη δύναμη και να τον κάνουν σκλάβο.

ΤΟΤΕ, τα Χριστούγεννα 1990, στην κομμουνιστική Αλβανία δεν υπήρχαν επίσκοποι, γιατί όλοι τους πέθαναν στις φυλακές αρνούμενοι τη συνεργασία με την αντίχριστη εξουσία, επιβεβαιώνοντας το Κυριακό: «ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τίθησιν ὑπὲρ τῶν προβάτων». Δόξα και τιμή σ' αυτούς!
Σήμερα, Χριστούγεννα 2020, στη (νέο)δημοκρατική Ελλάδα ελπίζουμε, ευχόμαστε και προσευχόμαστε να δώσει ο Θεός να βρεθούν κάποιοι, έστω ελάχιστοι, που θα θεωρήσουν τιμή και δόξα τους τον χλευασμό, τον ονειδισμό, ακόμα και την καταδίκη και τη φυλάκιση από την κρατική και παρακρατική αντίχριστη εξουσία

για το όνομα του Χριστού, για χάρη των μελών του Σώματός Του... Πόσο θα θέλαμε να ακούσουμε ομόφωνη και ομόθυμη τη φωνή όλων των Ιεραρχών μας: «Εμείς θα κάνουμε κανονικά τις Λειτουργίες και ας έρθουν να μας συλλάβουν» (Μητροπολίτης Κυθήρων Σεραφείμ)! Ναι! Να τολμήσουν να πουν στον σύγχρονο Ηρώδη με προδρομική παρρησία: «οὐκ ἔξεστί σοι ἀσεβέστατε Ἡρώδη»! Οποία δόξα και τιμή σ' αυτούς!

ΣΗΜΕΡΑ, Χριστούγεννα 2020, στη φιλελεύθερη Ελλάδα μας όπου ζούμε, με πρόφαση τη λοιμώδη νόσο εξελίσσεται ευθεία πολεμική κατά της Ορθόδοξης Λατρείας (Θ. Λειτουργίας-Θ. Κοινωνίας), από τους ιδεολογικούς -άμεσα ή έμμεσα- επιγόνους του Χότζα. Εμείς όμως ως πιστοί ελπίζουμε όντας πικραμένοι και απογοητευμένοι!
Η θλίψη και η απογοήτευση είναι διάχυτη στο Λαό του Θεού όχι τόσο από την πολεμική της αντίχριστης εξουσίας, αλλά από τη συνθηκολόγηση με τον εχθρό και την εγκατάλειψή μας από τη φυσική μας Ηγεσία, από την απουσία ηγετικών επισκοπικών παρουσιών ωσάν αυτή του αειμνήστου Σεβαστιανού.
Όμως, παρ' όλη αυτή τη ζοφερή πραγματικότητα, η εκκλησιαστική εμπειρία-πραγματικότητα του θριάμβου της Ορθόδοξης πίστης στη Β. Ήπειρο και την Αλβανία, μετά από 23 χρόνια ανελέητου και απηνούς διωγμού γεμίζει τον Λαό του Θεού με την ελπίδα ή μάλλον με την ακλόνητη βεβαιότητα ότι παρά την φαινομενική επικράτηση αντίχριστων δυνάμεων, στο τέλος, το «ἐσφαγμένον Ἀρνίον» της Αποκαλύψεως θα είναι ο τελικός θριαμβευτής στη μάχη με το «θηρίο» (διεφθαρμένη πολιτική ηγεσία) και το συνεργάτη του «ψευδοπροφήτη» (διεφθαρμένη θρησκευτική ηγεσία).
Τα Χριστούγεννα του 1990, το επιβεβαιώνουν!

Αυτώ, τω ως «Παιδίον νέον» γεννηθέντι Σωτήρι Θεώ, η δόξα και το κράτος στους αιώνες!

Πάτρα 18.12.2020

(Μνήμη μάρτυρος Αγ. Σεβαστιανού)

π. Αναστάσιος Γκοτσόπουλος

ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ

1. Αφιερωμένο στη μνήμη της μητέρας μου πρεσβυτέρας Ελένης Γκοτσοπούλου (+19.6.19), που συνέβαλε καθοριστικά στην αποστολή αυτή. Τώρα, μετά από 30 χρόνια, όντας και εγώ γονιός διερωτώμαι πώς ήταν δυνατόν τότε οι γονείς μας, άνθρωποι απλοί και πολύ χαμηλών τόνων, όχι μόνο να μη μας εμποδίζουν, αλλά και να μας προτρέπουν σε τέτοιες δραστηριότητες οι οποίες μόνο ακίνδυνες δεν ήταν.

Φοβάμαι πως εγώ σήμερα, αν τα παιδιά μου μού ζητούσαν να κάνουν ό,τι έκανα εγώ τότε δεν θα το επέτρεπα… Μόνο στη Χάρη του Θεού μπορώ να αποδώσω αυτή τη στάση των γονιών μου. Είμαι βέβαιος ότι οι ευχές και οι προσευχές του αειμνήστου Αρχηγού της ΣΦΕΒΑ, Μητροπολίτου Δρυινουπόλεως και Κονίτσης Σεβαστιανού και των γονέων μας μάς διαφύλαξαν από πολλούς κινδύνους κατά τις δεκάδες επισκέψεις μας στην Αλβανία κατά τη διάρκεια του Κομμουνιστικού καθεστώτος (1987-1990) και ιδιαιτέρως μετά στην πολύ επικίνδυνη μεταβατική περίοδο (1990-1992). ΑΙΩΝΙΑ Η ΜΝΗΜΗ ΑΥΤΩΝ!

2. Το video (διαρκείας 5 λεπτών) έχει αναρτηθεί στο: https://www.youtube.com/watch?v=GV4Zux35LSw&t=14s .Περιέχει λήψεις που πραγματοποιήθηκαν την ημέρα των Χριστουγέννων 1990 στα Τίρανα (Ελληνική πρεσβεία, Ι. Ν. Ευαγγελισμού, ο οποίος λειτουργούσε ως γυμναστήριο, κεντρική πλατεία Τιράνων με το τεράστιο ορειχάλκινο άγαλμα του Χότζα) καθώς και λήψεις από τα ηλεκτροφόρα συρματοπλέγματα της ελληνοαλβανικής μεθορίου. Σημειώνεται ότι το video είναι από το αρχείο της ΣΦΕΒΑ, και δημοσιεύεται για πρώτη φορά. Το περιεχόμενο της βιντεοσκόπησης έχει ιστορική αξία, διότι πλέον δεν υπάρχουν τα στοιχεία που εικονίζονται σ’ αυτό (Ναός-γυμναστήριο, άγαλμα Χότζα, ηλεκτροφόρα συρματοπλέγματα). Εξ όσων γνωρίζω δεν έχουν βιντεοσκοπηθεί ποτέ τα ηλεκτροφόρα συρματοπλέγματα ούτε ο Ι. Ν. Ευαγγελισμού Τιράνων ως γυμναστήριο.

3. Εννοείται ότι ο Σεβαστιανός δεν γνώριζε επακριβώς τα περί του διαβατηρίου, διότι αφ’ ενός υπήρχε κίνδυνος να μη δώσει ευλογία και αφ’ ετέρου γιατί δεν θέλαμε να τον εμπλέξουμε σε μία διαδικασία προδήλως παράνομη αναλαμβάνοντας εμείς προσωπικά πλήρως την ευθύνη και καθιστώντας αμέτοχο τον Αρχηγό μας.

4. Την ιερατική στολή (βλ. συνημμένες φωτογραφίες) προσέφερε το κατάστημα ιερατικών ειδών του κ. Ανδρέα Θεοδωρόπουλου (Αγ. Φιλοθέης 5, Αθήνα) στη μνήμη του υιού του Πολυκάρπου που είχε πρόσφατα κοιμηθεί. Με αυτή την ιερατική στολή ετάφη ο π. Μιχαήλ την 9 Μαρτίου 1998.

5. Είναι προφανές ότι η παρουσία της Ελληνικής Πρεσβείας σε επίπεδο Α΄ Γραμματέως στη Δερβιτσάνη το πρωί των Χριστουγέννων ήταν ένα μήνυμα στις Αλβανικές Αρχές να μην τολμήσουν να επέμβουν και ταυτόχρονα μία ισχυρή εγγύηση για τους Βορειοηπειρώτες.

ΔΕΙΤΕ ΕΔΩ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΥΛΙΚΟ – ΔΕΡΒΙΤΣΑΝΗ 1990